

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА
ЗА ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ТРЕБИЊЕ**

**REGULATORNA KOMISIJA
ZA ENERGETIKU
REPUBLIKE SRPSKE
TREBINJE**

На основу члана 28. став (1) и став (2) Закона о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09), члана 46. Закона о обновљивим изворима енергије (Службени гласник Републике Српске, број 16/22) и члана 33. став 1. тачка в) Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 59/10), уз сагласност Владе Републике Српске, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 82. редовној сједници, одржаној 7. децембра 2023. године, у Требињу, донијела је

ОДЛУКУ

о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора

I

Утврђује се јединична накнада за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора у висини од 0,0007 КМ/kWh, без пореза на додату вриједност, а примјењује се од 1. јануара 2024. године.

II

Накнадом из тачке I ове одлуке обезбјеђују се средства за:

- а) исплату премија произвођачима електричне енергије који остварују право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени или право на премију за производњу електричне енергије коју продаје на тржишту или коју користе за властите потребе;
- б) покривање дијела трошкова балансирања производних постројења која раде у систему подстицања у складу са прописима;
- в) Фонд за заштиту животне средине и енергетске ефикасности у износу једнаком 10% вриједности прикупљене накнаде;
- г) функционисање Оператора система подстицаја у износу од 444.077 КМ;
- д) дио трошкова функционисања система издавања гаранција о поријеклу произведене електричне енергије, који се односе на коришћење електронског регистра гаранција о поријеклу за 2024. годину у износу од 60.000 КМ.

III

Накнада за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора се зарачунава сваком крајњем купцу у Републици Српској у износу који је једнак производу јединичне накнаде из тачке I ове одлуке и преузете активне електричне енергије и исказује се као посебна ставка на рачуну крајњег купца.

IV

Ова одлука се објављује на интернет страници Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске, а диспозитив у Службеном гласнику Републике Српске.

Образложење

Одредбом члан 46. став (4) Закона о обновљивим изворима енергије (Службени гласник Републике Српске, број 16/22) – у даљем тексту: Закон, прописано је да висину накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора утврђује одлуком Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија), уз сагласност Владе Републике Српске, док је одредбом члана 47. став (1) Закона прописано да се из средстава за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора обезбјеђују средства за премије за електричну енергију из обновљивих извора енергије, дио трошкова балансирања, трошкови рада Оператора система подстицаја, дио трошкова који се односе на функционисање система издавања гаранција о поријеклу, у складу са чланом 22. став 3. Закона, као и унапређење мјера енергетске ефикасности и промовисање производње електричне енергије из обновљивих извора енергије.

У складу са чланом 46. Закона, средства за подстицање производње електричне енергије коришћењем обновљивих извора обезбјеђују се из накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора, прихода од продаје гаранција о поријеклу електричне енергије и прихода по основу активирања средстава обезбјеђења за прелиминарно право на подстицај.

Регулаторна комисија је, на 79. редовној сједници, одржаној 9. новембра 2023. године, утврдила Нацрт Одлуке о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора, који је упућен на јавно разматрање са могућношћу достављања коментара заинтересованих лица до 24. новембра 2023. године.

У складу са закључком, дана 22. новембра 2023. године у Требињу са почетком у 12.00 часова у сједишту Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске, улица Краљице Јелене Анжујске 7 одржана је општа расправа о Нацрту Одлуке о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора.

Током јавног разматрања Нацрта одлуке о висини накнаде присутни учесници су позвани да дају своје коментаре и изнесу ставове везане за поједине износе који улазе у обрачун накнаде. Том приликом је од представника Оператора система подстицаја затражено да доставе документацију о стању намјенског рачуна на који се евидентирају уплате по основу накнаде за обновљиве изворе и са кога се врше исплате произвођачима електричне енергије и остале законом прописане исплате. Ова документација је захтијевана у циљу сагледавања износа пренесених средстава до 31. децембра 2023. године, који је као процијењена ставка, ушао у обрачун накнаде за 2024. годину. Оператор система подстицаја је доставио допис број 01-489-3/23 од 27. новембра 2023. године, који није садржао тражени аналитички приказ ставки овога рачуна, нити адекватна образложења ставки о којима је дискутовано током расправе.

Након спроведене процедуре јавног разматрања Нацрта одлуке о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора, а на основу Извјештаја водитеља поступка, Регулаторна комисија је на 82. сједници одржаној 7. децембра 2023. године, донијела Одлуку о висини накнаде

за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора како је дато у диспозитиву ове одлуке.

Накнаду за обновљиве изворе обрачунава и наплаћује снабдјевач крајњих купаца и приказује као посебну ставку на рачуну за електричну енергију.

Регулаторна комисија је утврдила потребан износ накнаде за обновљиве изворе на основу: висине гарантованих откупних цијена и премија, одобрених трошкова за рад Оператора система подстицаја, планираних трошкова балансирања, планиране производње из обновљивих извора, референтне тржишне цијене, остварене разлике између укупно обрачунатих прихода и расхода у претходној години, износа средстава (10% од прикупљене накнаде) за Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност (у даљем тексту: Фонд), планираних трошкова који се односе на функционисање система издавања гаранције о поријеклу, те планиране потрошње крајњих купаца у Републици Српској.

Износ јединичне накнаде утврђен је на основу параметара како слиједи:

- процијењена преостала средства до 31.12.2023. године у износу од 22.611.484 КМ,
- планирана производња електрана у систему подстицаја у 2024. години у количини од 347.038.680 kWh,
- средстава за трошкове балансирања у планираном годишњем износу од 72.919 КМ,
- референтна тржишна цијена у износу од 0,2701 КМ/ kWh утврђена на основу просјечно остварене референтне тржишне цијене у 2023. години,
- средстава за Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност (10%) у планираном годишњем износу од 274.005 КМ.
- средстава за рад Оператора система подстицаја у износу од 444.077 КМ,
- дијела средстава за функционисања система издавања гаранција о проијеклу произведене електричне енергије, који се односе на коришћења електронског регистра гаранција о поријеклу за 2024. годину од стране Регулаторне комисије, у износу од 60.000 КМ, те
- планиране нето потрошња електричне енергије у Републици Српској за 2024. годину у износу од 3.914.922.204 kWh.

Поред наведених параметара, приликом доношења одлуке, Регулаторна комисија је имала у виду и чињеницу да је планирано доношење Програма о кориштењу обновљивих извора енергије од стране Владе Републике Српске, којим се планира дефинисање нових расположивих капацитета и количина електричне енергије за подстицање, као и изражену нестабилности на тржишту електричне енергије што за посљедицу има велике осцилације референтне тржишне цијене.

Преостала средства до 31.12.2023. године су процијењена у износу 22.611.484 КМ и обрачуната су као разлика између процијењеног прихода Оператора система подстицаја у износу од 35.925.129 КМ и процијењеног расхода у износу од 13.313.645 КМ, у 2023. години. У тренутку доношења одлуке Регулаторна комисија је располагала са подацима о реализованим величинама за првих

девет мјесеци 2023. године, те је, у циљу израде одлуке, извршена процјена за преостали период 2023. године. Везано за процијењени салдо пренесених средстава код Оператора система подстицаја до 31.12.2023. године, с обзиром да је од Оператора система подстицаја затражено да достави аналитику намјенског рачуна који се односи на систем подстицаја, а да Оператор система подстицаја није доставио тражене податке, иако је у свом изјашњењу током јавне расправе, као и касније у достављеној документацији након јавне расправе, оспорио тај износ, Регулаторна комисија је, у оквиру својих надлежности, предузела активности за провјеру и документовање износа пренесених средстава на рачуну Оператора система подстицаја до 31.12.2023. године.

Приликом рачунања потребних средстава за исплату премије коришћена је просјечна тржишна референтна цијена у износу од 0,2701 KM/kWh, на основу квартално утврђених тржишних референтних цијена током 2023. године, утврђених у складу са Законом о обновљивим изворима енергије, јер је Оператор система подстицаја дужан да електричну енергију произведену из обновљивих извора у систему подстицаја пласира на тржишту електричне енергије.

Планирана годишња производња електрана које остварују право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени или право на премију за продају на тржишту или потрошњу за властите потребе износи 347.038.680 kWh.

Законом је прописано да се из накнаде за обновљиве изворе обезбјеђују и средства неопходна за рад Оператора система подстицаја, те да ова средства одобрава Регулаторна комисија на захтјев Оператора система подстицаја. Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, у функцији Оператора система подстицаја доставио је, 3. октобра 2023. године, Захтјев за одобрење трошкова рада Оператора система подстицаја за 2024. годину у износу од 444.077 KM. Регулаторна комисија је размотрила овај захтјев и донијела рјешење, број 01-489-7/23/P-82-251 којим се одобрава захтијевани износ прихода Оператора система подстицаја.

Средства предвиђена за обрачун дебаланса за произвођаче који се већ налазе у систему подстицаја, прихваћена су у износу од 72.919 KM колико је наведено у захтјеву Оператора система подстицаја.

Средства за функционисање Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност планирана су у складу са прописима, као 10% од планираних прикљупљених средстава, у износу од 274.005 KM.

Средстава за функционисања система издавања гаранција о поријеклу произведене електричне енергије, који се односе на коришћења електронског регистра гаранција о поријеклу за 2024. годину од стране Регулаторне комисије, у износу од 60.000 KM, планирана су на основу закљученог уговора са Grexel Systems Оу од 1. јуна 2023. године, а у складу са сагласношћу Владе Републике Српске.

На основу одређених величина за 2023. годину и износа улазних параметара за 2024. годину, утврђен је коначан износ средстава која је потребно обезбиједити кроз накнаду за обновљиве изворе у 2024. години у износу од 2.740.446 KM.

Узимајући у обзир напријед наведене чињенице у погледу средстава потребних за функционисање система подстицаја у 2024. години и чињеницу да планирана

нето потрошња крајњих купаца у Републици Српској за 2024. годину износи 3.914.922.204 kWh, утврђена је једнична накнада и одлучено је као у диспозитиву.

На ову одлуку сагласност даје Влада Републике Српске, како је то прописано одредбом члана 46. став 4. Закона о обновљивим изворима енергије.

Након прибављања сагласности Владе Републике Српске, одлука ће бити објављена у Службеном гласнику Републике Српске.

Број: 01-544-6/23/P-82-252

Датум: 7. децембар 2023. године
Требиње

Предсједник

Владислав Владичић